

บริการนวัตกรรม

บทวิจารณ์หนังสือ
Book Review

โดย

พิมล เมฆสวัสดิ์¹

Pimol Meksawat

ปรีดา ยั่งสุขสถาพร. (2556). บริการนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ. 167 หน้า.

¹ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail pimol@swu.ac.th

ความหมายของคำว่า “นวัตกรรม” นอกจากหมายถึง การทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ แล้ว ยังหมายรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด การผลิต กระบวนการ หรือองค์กรได้อีกด้วย ซึ่งการที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งกลายเป็นนวัตกรรมได้ จำเป็นต้องมีความแปลกใหม่ที่เห็นได้อย่างชัดเจน ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ เป็นบุคคลหนึ่งที่ร่วมบุกเบิกกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมตั้งแต่ช่วงปีแรกของการจัดตั้งสำนักนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีประสบการณ์ผ่านทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการนวัตกรรมต่าง ๆ มาไม่น้อยกว่า 1,200 โครงการ จึงสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมแก่ผู้อ่านได้อย่างลึกซึ้ง

เนื้อหาของหนังสือแบ่งเป็น 30 บท เริ่มต้นด้วยการให้ผู้อ่านเห็นถึงแนวโน้มนวัตกรรม ปี 2556 ว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งแนวโน้มที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ “การศึกษาเพื่อปวงชน” ที่ผู้คนสามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น คนสามารถเขียนโปรแกรมซอฟต์แวร์ขั้นสูงโดยที่ต่อเข้าเรียนมหาวิทยาลัย เป็นต้น นอกจากนี้ในบทต่อ ๆ ไปได้อธิบายถึงรูปแบบการสร้างนวัตกรรมแนวตั้ง แนวนอน และแนวขวาง รวมทั้งการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นวัฒนธรรมนวัตกรรม โดยผู้เป็นผู้นำที่มีทักษะ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนวัตกรรมที่หลอมรวมกับกลไกของธุรกิจจนสามารถพัฒนาองค์กรไปสู่ความก้าวหน้า

บทที่ 7 - 11 ผู้เขียนกล่าวว่า “นวัตกรรมเป็นเรื่องของการเรียนรู้ และการจัดการนวัตกรรม คือ เรื่องของการเปลี่ยนแปลง” ดังนั้นหากองค์กรต้องการส่งเสริมการสร้างสรรคนวัตกรรม ทั้งหัวหน้าและลูกน้องต้องเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเรื่องของการเรียนรู้หรือวิธีการทำงาน หากหัวหน้าเรียกร้องให้ลูกน้องมีมุมมองใหม่ ๆ มากขึ้นในการทำงานประจำ หัวหน้าก็ควรปรับเปลี่ยนท่าทีและพฤติกรรมของการบริหารด้วย รวมทั้งต้องรู้จักจัดสรรเวลาทำกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด โดยเฉพาะการเล่นกีฬาสำหรับฝึกฝนกายและจิตใจให้แข็งแรง

บทที่ 12 - 16 เนื้อหาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่เกิดจากจุดเปลี่ยนขององค์กร โดยมีผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้กลวิธีที่จะเปลี่ยนแปลงให้สำเร็จ และสามารถคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคตได้ว่า สิ่งที่จะผลิตคืออะไร จะขายผลิตภัณฑ์นั้นแก่ใคร รวมทั้งการวางแผนธุรกิจต่าง ๆ เพื่อรองรับความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การพัฒนาต้องไม่หยุดนิ่งอยู่ที่นวัตกรรมแรกเท่านั้น แต่ต้องมีการพัฒนาต่อ ๆ ไปเสมือนการแข่งขันแบบมาราธอน การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้องค์กรสามารถพัฒนาก้าวไปข้างหน้าได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด แล้วเมื่อทำได้สำเร็จแล้ว ต้องคงรักษาตำแหน่งนั้นไว้ให้ได้

บทที่ 17 - 21 เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมที่ต้องอาศัยทั้งประสบการณ์และจังหวะที่ลงตัวด้วย และสิ่งสำคัญคือ การนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทุกองค์กรจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนา สำหรับธุรกิจไทยควรทำวิจัยและพัฒนาในแบบของตนเอง จากการเริ่มต้นศึกษาแบบย้อนรอย หรือซื้อนวัตกรรมของผู้อื่นและนำมาพัฒนาต่อยอด

บทที่ 22 - 26 เนื้อหาเกี่ยวกับ ความอดทนและมานะในการสร้างนวัตกรรม ผู้พัฒนานวัตกรรมต้องทำใจให้เหมือนมด คือ ชยัน อดทน มุ่งมั่นพากเพียร และทำอย่างสุดความสามารถ เมื่อนวัตกรรม คือ ตัวปัญหา องค์กรจึงต้องการผู้บริหารที่เป็นทั้งผู้นำและเป็นนักตรว รวมทั้งมีทีมงานที่เป็นนักตรวด้วย โดยต่างฝ่ายต่างต้องการความเข้มแข็งเหมือนกัน

บทที่ 27 - 30 เนื้อหาเกี่ยวกับ ผลตอบแทนของนวัตกรรมที่มีสูงกว่าการลงทุนกับสินค้าหรือบริการปกติหลายเท่า ตัวอย่างเช่น การพัฒนาเกมที่สามารถเล่นได้กับอุปกรณ์หลายอย่าง เป็นต้น ดังนั้นหากเราสามารถสร้างโมเดลธุรกิจที่ดีท้ายสุดเป็นประเด็นของพฤติกรรมมารบิโค เช่นว่าเหตุใดเราจึงพบเพื่อนเพศเดียวกันแต่ต่างรสนิยมมากขึ้น

หนังสือเล่มนี้เขียนด้วยสำนวนอ่านแบบเข้าใจได้ง่าย และแบ่งออกเป็นบทย่อย ๆ ให้มองเห็นภาพได้ พร้อมมารยกตัวอย่าง ท้ายที่สุดผู้เขียนกล่าวว่า “สิ่งสำคัญ คือ คน คนที่มีคุณภาพ คนที่สามารถสร้างสรรคนวัตกรรมได้ไม่หยุดนิ่ง”